SORTLAND KOMMUNE

Arkivsaknr.:	26/5970
Dok.nr:	26/36136
Arkiv:	FA
Saksbehandler:	Johnny Kvalø
Dato:	05.11.2026

Utsettelse av bygging av flerbrukshall i gjeldende økonomiplanperiode

Utvalgssaksnr.	Utvalg	Møtedato
PS -	Kommunestyret	

KOMMUNEDIREKTØRENS INNSTILLING

Kommunestyret vedtar at byggingen av Sortland flerbrukshall, inkludert basishall for turn, utsettes til etter økonomiplanperioden 2027–2030. Eventuell byggestart kan tidligst skje i 2031 og forutsetter nytt kommunestyrevedtak om gjennomføring, kostnadsramme og finansiering. Vedtaket innebærer ikke endelig skrinlegging av prosjektet.

1. Gjennomføringstidspunktet som følger av kommunestyrets vedtak i PS-107/25 og PS-012/26, endres i samsvar med punkt 1. Tidligere vedtak gir ikke grunnlag for videre bygging i perioden 2027–2030. Eksisterende kontraktsforpliktelser må håndteres særskilt.
2. Kommunedirektøren bes straks innlede dialog med Consto AS og øvrige avtalepartnere om en kontraktsmessig forsvarlig gjennomføring av utsettelsen. Det skal innhentes juridisk og økonomisk vurdering av avtalt utsettelse sammenlignet med avbestilling, med sikte på å begrense kommunens samlede kostnader og risiko. Når resultatet er klart bes kommunedirektøren legge frem resultatet for kommunestyret med økonomiske konsekvenser.
3. Kommunestyret legger til grunn at utsettelse av hallprosjektet allerede er innarbeidet i kommunedirektørens forslag til budsjett 2027 og økonomiplan 2027–2030. Utsettelsen vil derfor ikke føres som en ytterligere innsparing.
4. Kommunedirektøren bes avklare konsekvensene for tilskudd, spillemidler, gaver og eventuelle bruks- og leieavtaler med berørte parter. Dialogen med Sortland Turnforening, idrettsrådet og øvrige brukere videreføres.

Nye opplysninger

KORT BESKRIVELSE AV SAKEN

Kommunestyret bes ta stilling til om byggingen av flerbrukshallen med integrert basishall skal utsettes til etter 2030. Kommunedirektøren anbefaler utsettelse av hensyn til kommunens samlede økonomiske bæreevne. Anbefalingen bygger ikke på at behovet for hallkapasitet er falt bort, men på at den økonomiske belastningen må vurderes opp mot kommunens øvrige oppgaver.

Kommunedirektørens forslag til budsjett og økonomiplan bygger allerede på at hallprosjektet utsettes til etter 2030. Den oppgitte ubalansen på 88,2 millioner kroner i 2027 er dermed beregnet etter at virkningen av utsettelsen er innarbeidet. Utsettelsen gir ikke en ny innsparing utover forslaget. Dersom byggingen videreføres, øker det beregnede merforbruket sammenlignet med budsjettforslaget med de årlige driftsbeløpene i økonomiplanperioden.

Kommunen har samtidig inngått entreprisekontrakt, og prosjektet har påløpte kostnader. En utsettelse vil derfor ikke være kostnadsfri. Det foreligger ikke et dokumentert samlet oppgjør ved utsettelse eller avbestilling. Den politiske beslutningen om tidspunkt må følges opp med en særskilt avklaring av hvordan kontraktene skal håndteres.

FAKTA I SAKEN

I PS-107/25 den 11. desember 2025 ba kommunestyret kommunedirektøren inngå kontrakt med Consto AS for bygging av flerbrukshallen med innhold og rammer som presentert i saken. Basishallen skulle inngå som opsjon, med forutsetning om ekstern finansiering. Saksgrunnlaget oppga en samlet prosjektkostnad på 293,4 millioner kroner for flerbrukshallen og en målpris på 198,8 millioner kroner eksklusive merverdiavgift for entreprisen. Basishallen var ikke del av den samlede prosjektkostnaden på 293,4 millioner kroner.

I PS-012/26 den 30. april 2026 vedtok kommunestyret å inkludere basishall for turn i byggeprosjektet. Økte driftsutgifter skulle innarbeides i budsjett 2027 og økonomiplan 2027–2030. Saken oppga basishallens totale prosjektkostnad til om lag 39,5 millioner kroner og innsamlet støtte til 8,6 millioner kroner per april 2026. Finansieringen omfattet også forutsatte spillemidler og merverdiavgiftskompensasjon, mens et gjenstående finansieringsbehov var anslått til om lag 11,3 millioner kroner. Dette er historiske opplysninger, ikke en bekreftelse på dagens finansieringsstatus

Prosjektstatus og kontraktsforpliktelser

Status 30. oktober 2026 var det påløpt 42,7 millioner kroner i prosjektet, og neste større faktura på 15 millioner kroner har forfall 30. november 2026.

Signert totalentreprisekontrakt med Consto AS etter NS 8407, med kontraktsverdi på 228 millioner kroner eksklusive merverdiavgift. Entreprenøren har inngått underleverandøravtaler, og det kan være mulige krav knyttet til utført arbeid, entreprenørens og underleverandørenes tap, innestående beløp og lønns- og prisstigning. Dette er risikoforhold som må undersøkes konkret, ikke et fastsatt oppgjør eller en erkjennelse av krav.

Per 30. oktober var oppstart av VA-arbeider planlagt om lag to uker frem i tid. Byggearbeider på selve tomten var planlagt fra januar 2027, under forutsetning av nødvendige plan- og byggesaksavklaringer i desember. Det er nylig inngåttavtaler om byggeledelse, kunstkonsulent og anleggsbidrag til Vestall.

Kommunedirektøren anbefaler rask politisk avklaring, men at gjennomføringen skjer på grunnlag av kontraktsgjennomgang og dialog med avtalepartene. Det vil utarbeides en samlet oversikt over utført arbeid, betalte og ubetalte fakturaer, bestillinger, sikkerhetsstillelser og dokumenterte krav.

VURDERING

Tidligere saksgrunnlag beskriver kapasitetsutfordringer, ventelister og lite gunstige treningstider. En ny flerbrukshall med basishall er vurdert å gi bedre treningsforhold, større kapasitet og bedre muligheter for mestring, inkludering og aktivitet. Ved utsettelse vil disse forventede gevinstene komme senere, og dagens kapasitetsutfordringer vil ikke bli løst gjennom prosjektet i planperioden. Dette er en vesentlig ulempe ved anbefalingen.

Basishallen er planlagt som en integrert del av flerbrukshallen, med felles bruk av blant annet garderober og tekniske funksjoner. Tidligere saksgrunnlag fremhever økonomiske og funksjonelle

fordeler ved denne samlokaliseringen. Kommunedirektøren anbefaler derfor at utsettelsen omfatter det samlede prosjektet, og ikke at basishallen nå skilles ut som et nytt selvstendig byggeprosjekt.

Det er tidligere gjennomført medvirkning i arbeidet med romprogrammet. Vedleggene dokumenterer ikke særskilt medvirkning om den foreslåtte utsettelsen. Før sluttbehandling bør berørte råd og brukerrepresentanter få anledning til å uttale seg, særlig Ungdomsrådet og Råd for personer med funksjonsnedsettelse. Innspill og administrasjonens oppfølging bør fremgå av den endelige saken.

Kommunedirektøren anbefaler dialog om bedre utnyttelse av eksisterende hallkapasitet og mulige midlertidige tilpasninger, med særlig vekt på barn og unge. Det foreslås ikke nye investeringer eller økte driftsrammer gjennom dette vedtaket. Ombygging av Sortlandshallen legges heller ikke til grunn som en ferdig utredet eller finansiert erstatning; tidligere sak beskrev betydelige funksjonelle og økonomiske utfordringer ved de vurderte løsningene.

Alternativ 1 – videreføring etter gjeldende fremdrift

Videreføring vil gi tidligere tilgang til den planlagte hallkapasiteten og følge opp tidligere politiske vedtak. Kommunedirektørens budsjettforslag forutsetter imidlertid at byggingen utsettes. Dersom prosjektet med basishall videreføres, øker beregnet merforbruk med 7,0 millioner kroner i 2027, 22,6 millioner kroner i 2028, 21,9 millioner kroner i 2029 og 19,3 millioner kroner i 2030 sammenlignet med forslaget. Økningen må dekkes gjennom andre tiltak eller finansiering. Kommunedirektøren anbefaler ikke dette alternativet i den foreliggende økonomiske situasjonen.

Alternativ 2 – utsettelse til etter 2030

Utsettelse opprettholder budsjettforutsetningen som allerede ligger i kommunedirektørens forslag, og medfører ikke en ytterligere innsparing utover dette. Ulempene er utsatte samfunnsgevinster, fortsatt kapasitetsmangel og uavklarte kostnader ved kontraktshåndtering og senere realisering. Alternativet anbefales, med særskilt oppfølging av kontraktskostnader og eventuelle nødvendige korrigeringer av budsjettforslaget.

Alternativ 3 – endelig skrinlegging

Endelig skrinlegging vil innebære at prosjektet ikke videreføres som fremtidig tiltak. Dette vil kreve særskilt vurdering av kontraktsoppgjør, verdien av utført arbeid, tilskudd og fremtidig dekning av hallbehovet. Kommunedirektøren anbefaler ikke endelig skrinlegging i denne saken. Forslaget gjelder tidspunktet for realisering, ikke en konklusjon om at behovet er bortfalt.

Personalmessige forhold

Medvirkning fra Eldreråd, Råd for personer med funksjonsnedsettelse, Ungdomsråd

Økonomiske forhold

Kommunedirektørens forlag til budsjett viser at kommunen står overfor et betydelig omstillingsbehov. Når disposisjonsfondet er tømt og driften ikke er i balanse, vurderer kommunedirektøren at ytterligere gjeldsbelastning og nye varige driftsutgifter vil svekke evnen til å prioritere kommunens samlede tjenestetilbud. Utsettelse av hallen er ett av flere grep, og tiltaket løser ikke alene den økonomiske ubalansen.

Dersom det samlede hallprosjektet med basishall bygges fremfor å utsettes, øker beregnet merforbruk sammenlignet med kommunedirektørens forslag med:
2027: 7,0 millioner kroner
2028: 22,6 millioner kroner
2029: 21,9 millioner kroner
2030: 19,3 millioner kroner

Samlet økning i beregnet merforbruk i økonomiplanperioden er 70,8 millioner kroner, før eventuelle andre endringer i forutsetningene. Beløpet er summen av de årlige driftsvirkningene, ikke en investeringskostnad.

Beløpene gjelder flerbrukshallprosjektet samlet. Virkningene må forstås som reversering av den samlede budsjetterte driftseffekten ved utsettelse, ikke bare som ordinære driftsutgifter til selve hallbygget. Eventuelle særskilt omtalte driftsutgifter skal ikke legges til på nytt uten dokumentasjon på at de faller utenfor disse beløpene.

Kostnader og usikkerhet ved utsettelse

Et kontraktsoppgjør, sikring av utførte prosjektarbeider kan redusere den økonomiske virkningen av utsettelsen. Ved senere realisering må det dessuten vurderes om prosjektering, tillatelser, prisgrunnlag og finansiering fortsatt kan benyttes. Størrelsen på disse virkningene er ikke kjent eller foreløpig tallfestet.

Den økonomiske begrunnelsen for anbefalingen er å opprettholde den reduserte belastningen på likviditet og drift som budsjettforslaget allerede bygger på. Utsettelsen reduserer ikke merforbruket ytterligere sammenlignet med dette forslaget; videre bygging vil derimot øke merforbruket med de oppgitte årlige beløpene dersom det ikke vedtas kompenserende tiltak.

Tilskudd, gaver og samarbeid

I finansieringsgrunnlaget fra høsten 2025 var det forutsatt 33 millioner kroner i spillemidler til flerbrukshallen. I saken om basishallen, PS-012/26 den 30. april 2026, var det i tillegg lagt til grunn 11,3 millioner kroner i spillemidler til basishallen. Dette er historiske finansieringsforutsetninger, ikke en bekreftelse på endelige tilsagn.

Ved behandlingen av basishallen våren 2026 ble det også lagt til grunn innsamlede midler og merverdiavgiftskompensasjon. Bidragene hadde ulike forutsetninger og utbetalingstidspunkter. En langvarig utsettelse gjør det nødvendig å avklare oppdatert søknads- og tilsagnsstatus, om tilsagn kan opprettholdes, om frister kan endres, og om mottatte midler må tilbakebetales. Ingen av disse konsekvensene kan anses avklart gjennom dette saksfremlegget.

Saken fra 2025 omtalte et mulig investeringstilskudd på 40 millioner kroner fra Nordland fylkeskommune. Den omtalte også forhandling om en langsiktig leieavtale. Begge opplysningene beskrev forventninger på daværende tidspunkt og dokumenterer ikke i seg selv gjeldende bindende finansiering.

Kommunedirektøren anbefaler tidlig og samordnet informasjon til Sortland Turnforening, givere, idrettsrådet og øvrige samarbeidspartnere. Det bør redegjøres for at anbefalingen skyldes kommunens økonomiske bæreevne, og at en eventuell senere realisering krever ny finansieringsavklaring.

Folkehelse

Den planlagte flerbrukshallen med basishall skal legge til rette for økt fysisk aktivitet, mestring og sosial deltakelse. Tilbudet er ment å komme både den organiserte idretten og egenorganisert aktivitet til gode, og gi flere grupper tilgang til egnede aktivitetsarenaer. I et folkehelseperspektiv er særlig mulighetene for deltakelse blant barn og unge og for personer som i dag har begrenset tilgang til tilrettelagte tilbud, viktige hensyn.

En utsettelse til etter 2030 innebærer at de forventede folkehelsegevinstene kommer senere. Dagens utfordringer med hallkapasitet, ventelister og lite gunstige treningstider vil dermed ikke bli løst gjennom prosjektet i økonomiplanperioden. Dette kan begrense mulighetene for å inkludere flere i aktivitet og skape nye møteplasser. Utsettelsen er derfor en betydelig ulempe for arbeidet med å fremme deltakelse og forebygge utenforskap. Omfanget av disse konsekvensene er ikke nærmere utredet i saken.

Klima-, miljø- og naturforhold

Tidligere saksgrunnlag omtaler myr på tomten og miljøtiltak knyttet til bygg og arealbruk. Utsettelse innebærer at videre byggeinngrep forskyves, men endrer ikke i seg selv tidligere planer eller tillatelser. Utsettelsen er derfor ikke det samme som at planlagte naturinngrep bortfaller. Det foreligger ikke i denne saken en tallfestet vurdering av klima- og miljøvirkningene av utsettelsen.

Ved senere realisering bør det gjøres en oppdatert vurdering av klima-, miljø- og naturforhold og av om tidligere planlagte miljøtiltak fortsatt er tilstrekkelige. En utsettelse gir ikke i seg selv grunnlag for å konkludere med en varig klima- eller miljøgevinst.

KONKLUSJON

Kommunedirektøren anerkjenner behovet for økt hallkapasitet og verdien av innsatsen fra idretten, frivilligheten og bidragsyterne. Tidligere vedtak bygger på et ønske om å styrke tilbudet til barn og unge, folkehelsen og mulighetene for deltakelse. Disse hensynene står fortsatt sentralt.

Det avgjørende i denne saken er kommunens økonomiske evne til å gjennomføre investeringen nå. Kommunedirektørens budsjettforslag har betydelig ubalanse selv om utsettelse av hallen allerede er innarbeidet. Videre bygging av det samlede prosjektet med basishall vil øke det beregnede merforbruket med til sammen 70,8 millioner kroner i 2027–2030 sammenlignet med forslaget, dersom det ikke vedtas kompenserende tiltak. Kommunedirektøren vurderer at hensynet til økonomisk kontroll og kommunens samlede tjenestetilbud må veie tyngst.

Påløpte kostnader og inngåtte avtaler gjør utsettelsen krevende. Disse forholdene må inngå i vurderingen, men er ikke alene tilstrekkelig begrunnelse for å videreføre alle fremtidige utgifter. De oppgitte driftsvirkningene er allerede hensyntatt i budsjettforslaget og skal ikke disponeres eller telles som nye besparelser. Endelig kontraktsoppgjør og andre avvik fra forutsetningene kan endre den økonomiske virkningen i 2026, men er så langt innenfor budsjetterte investeringsramme.

Kommunedirektøren anbefaler at byggingen av Sortland flerbrukshall, inkludert basishall for turn, utsettes til etter økonomiplanperioden 2027–2030. Eventuell senere realisering må bygge på ny politisk behandling av behov, kostnader, finansiering og varige driftskonsekvenser. Kontraktsmessig gjennomføring og økonomisk oppfølging håndteres som angitt i innstillingen.